

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 95 – 2024

03. junij 2024

Akt o neto ničelni industriji je dokončno sprejet

Dokončno je sprejet akt o neto ničelni industriji, katerega namen je okrepiti domače proizvodne zmogljivosti za ključne čiste tehnologije v EU. Da bi EU postala vodilna v sektorju čistih tehnologij, je v aktu določena referenčna vrednost za proizvodno zmogljivost strateških neto ničelnih tehnologij, in sicer da bi do leta 2030 zadostila vsaj 40 odstotkom letnih potreb EU. Akt prav tako vključuje ukrepe za naložbe v izobraževanje, usposabljanje in inovacije z ustanovitvijo akademij za neto ničelno industrijo za usposabljanje 100,000 delavcev v treh letih in podporo vzajemnemu priznavanju poklicnih kvalifikacij.

Za naložbe v neto ničelne tehnologije je v aktu predpisana poenostavitev in pospešitev postopkov za izdajo dovoljenj, prav tako zmanjšanje upravnega bremena in olajšanjem dostopa do trgov. Javni organi bodo morali pri postopkih javnega naročanja za čiste tehnologije in dražbah za uvajanje energije iz obnovljivih virov upoštevati merila trajnosti, odpornosti, kibernetike varnosti in drugih kvalitativnih meril.

Države članice bodo lahko podprle sklop neto ničelnih tehnologij, kot so sončna fotovoltaika, vetrna energija, toplotne črpalke, jedrske tehnologije, vodikove tehnologije, baterije in omrežne tehnologije, in sicer z vzpostavitvijo »strateških projektov«, ki bi imeli koristi od prednostnega statusa na nacionalni ravni, krajših rokov za izdajo dovoljenj in poenostavljenih postopkov.

Energetsko intenzivne industrije, kot so jeklarstvo, kemikalije ali cement, ki proizvajajo komponente, ki se uporabljajo v teh neto ničelnih tehnologijah in ki vlagajo v razogljčenje, je mogoče podpreti tudi z ukrepi iz akta. Vzpostavitev grozdov neto ničelnih industrijskih dejavnosti v EU pa naj bi dodatno olajšala vzpostavitev neto ničelnih pospeševalnih dolin.

Platforma za neto ničelne tehnologije v Evropi bo služila kot osrednje vozlišče za usklajevanje, v katerem bodo lahko Evropska komisija in države EU razpravljale o informacijah in si izmenjevale informacije ter zbirale prispevke deležnikov.

Koristne informacije:

- Akt o neto ničelni industriji:
- https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan/net-zero-industry-act_en?prefLang=sl

Pripravila:
Darja Kocbek